

RAKASTAKAA TOISIANNE

Pekka Ervastian esitelmä 23.3.1930

Rakkaudesta puhuessa jokapäiväisessä kielenkäytössä verrattain harvoin tarkoitamme jumalallista rakkautta, veljesrakkautta, josta uskonnoissa puhutaan. Tavallisesti me käytämme tätä sanaa merkitsemään sitä seikkaa, sitä rakkauden ilmennystä, jos niin tahdomme sanoa, jota myöskin nimitetään lemmeiksi, vaikka kyllähän näitä sanoja rakkaus ja lempi paljon sekoitetaan toisiinsa ja käytetään samasta asiasta rinnatusten. Mutta olisi hyvä tehdä jonkunlainen ero näiden välillä ja säilyttää sana rakkaus jumalalliselle rakkaudelle, ja sana lempi sille sukupuolesta joutuvalle rakkaudelle, joka on meidän ihmisten ensimmäinen opettaja kaikessa rakkaudessa.

On tavallisesti puhuttu hieman halveksien sukupuolilemmestä ja arvosteltu sitä ala-arvoiseksi. Varsinkin täällä kristikunnassa on tullut tavaksi käsitellä sukupuolielämää hävettävänä asiana, josta ei voi vapaasti puhua. Mutta toiselta puolen on kaikkina aikoina koko maailmassa, ei ainoastaan kristikunnassa, runoilijat, ihmiset ollessaan hyvällä, onnellisella mielellä, nähneet tässä sukupuolilemmessä erinomaisen ihanaa ja kaunista. Mitä elämä olisi, jos ei olisi sitä ihmeellistä elämän viehätystä, joka syntyy sukupuolilemmestä. Ja todella on sen arvatenkin jokainen ihminen kokenut, että silloin kun hän rakastuu, hän tuntee uutta voimaa itsessään; se on aivankuin hänen sielunsa heräisi unesta, ja niinkuin uusia voimia ja kykyjä hänessä heräisi. Jos ei hänessä ole ollut ennen runollista mielikuvitusta, niin on melkein kuin sanottu, että kun hän rakastuu, niin runosuoni voi itsestään hänessä puhjeta, hän ainakin käsittää runouden ja voi nauttia runoudesta; hän joutuu kauniin mielikuvituksen valtaan. Se värittää kokonaan hänen toimintansa ja sielu saa kuin uuden pohjasävelen. Kun klärvoijantti, selvänäkijä katselee ihmistä rakastuneessa

sieluntilassa, niin hän huomaa eron rakastuneen ja toisten ihmisten välillä. Se väreily, joka on rakastuneen ihmisen ympärillä, on sanomattoman kaunis verrattuna tavallisten ihmisten auroihin. Rakastavan ihmisen aura on hyvin kaunis ja hänellä on selviä kuvia jostakin puhtaasta elämästä ja hänellä on tunne sisässään, joka kehoittaa häntä epätsekkyteen ja luomaan jotain kaunista. Tämä kaikki näkyy hänen aurassaan, häntä ympäröivissä värivivahduksissa. Sentähden runoilijat eivät ole väärässä, vaan täysin oikeassa, kun he ihailevat tätä sukupuolielämää ja pitävät sitä elämän korkeimpana viehätysten ja sisältönä. Tietysti ei ole sanottu, että se olisi korkein, mutta se on heidän mielestään korkein, jotka eivät ole muuta kokeneet. Saattaahan kyllä olla korkeampiakin elämän ihanteita. Ihmiselle, joka kokee lempeä, on se korkein. Sentähden jokainen ymmärtäväinen ihminen ja totuudenetsijä asettuu kunnioittavalle kannalle tätä ilmiötä kohtaan, hän pitää sitä ihmiskunnan kasvattajana. He asettuvat erikoiselle kannalle, sillä siihen yhtyy halu auttaa. Sentähden kun taiteilijat, kuvanveistäjät ja maalarit rakastuvat, niin he tuntevat heti suuren luovan voiman itsessään. Heidän runosuonensa puhkeaa, ja he tuntevat, että nyt he saada jotakin aikaan. Sentähden on sängen etevii ihmisiä, luovia neroja, jotka ovat tahtoneet elää yhtämittäisessa lemmentuumassa. He ovat etsineet aina uutta objektia lemmellen, sillä on huomattava, että tämä rakastuminen, tämä sukupuolilempi, ihastuminen ei kestä rajattomasti, vaan se katoaa. Se tapahtuu silloin, kun tapahtuu yhtymä kahden sukupuolen välillä. Ei aina heti silloin, mutta useimmiten se silloin katoaa. Sentähden he etsivät uutta tilaisuutta rakastumiseen saadakseen uutta stimulanssia luovaa työtä varten. Me kauhistumme tätä, pidämme sitä epäsideellisenä ja sairaalloisena ilmiönä, että suuret nerot ovat tällaisia Casanovia, jotka lentävät kukasta kukkaan. Nyt en tahdo sitä arvostella sideelliseltä kannalta, minä ainoastaan painostan sitä seikkaa, että tämä mielentila on omiansa pitämään lahjakkaita ihmisiä

luomiseen kykenevässä vireessä ja pitämään heitä kauniissa mielen tiloissa. Me tietysti sanomme eettisesti, että se esteettinen mielentila on liian kalliisti ostettu, jos toiset ihmiset tulevat siitä onnettomiksi, mutta toisekseen täytyy ymmärtää, miksi lahjakkaat ihmiset usein elävät tällä tavalla. Tämä sukupuolilempi on siis ihmeellinen kannustin, stimulanssi ihmisen sieluelämässä, sillä ihminen on olento, joka ei saa inspirationia näkymättömästä maailmasta ilman muuta, vaan ainoastaan siten, että hänen ruumiinsa joutuu erikoiseen vibrationiin, väreilyyn ja siihen se voi joutua erilaisten asiain kautta elämässään, esim. surun, kovan kohtalon ja sairaaloisuuden, tai myös rakkauden kautta. Nämä voivat panna ihmisen väreilemään. Jos hän on runoilija, niin hänen ruumiinsa jokainen osa pääsee semmoiseen väreilyyn, että se voi ottaa vastaan inspiratioita ylhäältä ja hän voi luoda kuolemattomia mestariteoksia.

Kun me katselemme tätä rakkautta, sukupuolilempeä käytännön kannalta ja seuraamme sen vaiheita jokapäiväisessä elämässä, niin huomaamme, että milloin se vie naimiseen, tapahtuu usein kummallinen heräämys sitten, kun nämä kaksi rakastunutta on saanut toisensa: he huomaavat yht'äkkiä, että he eivät sovikkaan toisilleen, ihmeellinen viehäytys häviää ja he tuntevat itsensä kuin Aatami ja Eva Paratiisissa, alastomiksi. He eivät enää ymmärrä, mikä tässä viehättäisi; „tuotako minä rakastaisin, hänhän on aivan vieras olento, en näe hänessä mitään.“ Kaikenlaiset pienet tavat ja ominaisuudet alkavat vaivata heitä, kuten esiintymis- ja ajatustavat, tuntemukset ja elämän vaatimukset huomataan aivan yht'äkkiä vastakkaisiksi. Silloin nuo kaksi ihmistä, jotka ovat lemмен huumassa menneet naimisiin, huomaavat, etteivät he rakasta toisiansa ja kadottavat enemmän tai vähemmän uskoansa rakkauteen. He ovat kyynikoita. Sentähden näemme, että ihmiset pyrkivät eroamaan toisistaan. Se tehdään muutamien maiden laeissa yhä helpommaksi ja helpommaksi ja muutamissa maissa on

moniavioisuus luvallinen j.n.e. Mutta on toisenkinlaisia avioliittoja, joissa nämä molemmat puoliset huomaavat yhä enemmän ja enemmän pitävänsä toisistaan, he ymmärtävät toisiaan vaikka jokapäiväinen elämä kaikkine arkipäiväisyyksineen on heidän ympärillään ja lemмен huuma on haihtunut. He eivät siitä tule onnettomiksi; on niinkuin heidän sisässään kasvaisi jotakin uutta, ei ainoastaan tuota aistillista, he alkavat ymmärtää toisiaan ja ajattelevat samaan suuntaan ja tulevat yhä lähemmäksi toisiaan, tutummiksi ja rakkaammiksi ja silloin heidän elämänsä on onnellinen, heidän avioliittonsa on sopusointuinen, harmooninen; heidän elämänsä on täynnä uutta viehätystä. He eivät ehkä heti käsitä, miksi eivät kaikki voi olla yhtä onnellisia kuin he. Ja täydellä syyllä voimme kysyä: miksi avioliitto toisessa tapauksessa osottautuu niin onnettomaksi ja toisessa niin onnelliseksi? Ymmärtääkseen sitä, täytyy tehdä oikea kuva siitä, mikä tämä sukupuolirakkaus on ja mihin se perustuu. Se perustuu magneettiseen vetovoimaan, joka vetää heitä puoleensa. Mutta mihin taas tämä vetovoima perustuu, mistä se johtuu? Siihen, että me ihmiset olemme erilaisia, toiset miehiä ja toiset naisia, vieläpä toistensa vastakohtia. Siten ollen on kumpikin heistä itsekseen ainoastaan puolisko ja vasta yhdessä nämä puoliskot muodostavat kokonaisuuden. Tämä perustuu vastakohtien toisiansa täydentävään lakiin, joka sanoo: vastakohtat täydentävät toisiaan. Ihmisten kesken ovat nämä vastakohtat kuin murtoluvut; mies merkitään puolella ja nainen merkitään puolella, yhdessä he muodostavat kokonaisuuden. Se on luonnonvoima, joka aina vetää murtolukuja yhteen muodostamaan kokonaisuutta. Ja niinkauan kun ihminen ei ole kokonainen, vaan murto-osa kokonaisuudesta, niin kauan hän etsii toista olentoa, joka täydentää häntä, jossa on se, mikä häneltä puuttuu, jossa on komplementti hänelle ja joka vaikuttaa häneen vetovoimana, magneettina. Se on aivan sääntö elämässä, niin että ne, jotka sopivat yhteen, ne muodostavat kokonaisuuden tuntien magneettista atraktioonia toisiansa kohtaan. Tätä lakia ei

voi paeta. Tämä laki perustuu siihen, että ainoastaan kokonaisuus, jossa on vastakohtat yhtyneenä, voi luoda; puolinaisuus, puolisko ei voi luoda. Jos ajattelemme täydellistä Jumalaa, niin se ei voi olla puolinen; se on kaikki käsittävä ja kaikki itseensä sulkeva elämä ja se täydellisyys, johon kaikki uppoaa. Sentähden se on ikuisesti luova. Ei kumpikaan näistä vastakohtista kykene yksin mitään aikaansaamaan. Jos vastakohtat ovat henki ja aine, tajunta ja muoto, niin henki, tajunta pysyy aivan sterilinä, kykenemättömänä, aikaansaamattomana, jos ei se saa käyttää ainetta ja muotoa. Ja muoto pysyy hedelmättömänä, ellei henki sitä elävöitä. Siis kaikki ilmennyt perustuu noihin vastakohtiin: henki ja aine. Sentähden Jumalassa, jumalallisessa elämässä nämä vastakohtat ovat yhtyneet yhdeksi. Sentähden jumalallinen elämä alati luo. Nyt ovat ihmiset samanlaisessa asemassa; he ovat jumalallisia siinä mielessä, että he voivat luoda, että heidän tehtävänsä on luoda. He ovat luotu luojiksi, heidän päämääränsä on tulla ihmisiksi, jotka voivat luoda. Tämä ei tietysti tarkoita fyysillistä synnyttämistä, suvun jatkamista, vaan jotakin korkeampaa, tavallaan kyllä sitä, mutta uudessa muodossa. Sentähden puhumme siitä, kuinka suuret nerot luovat kuolemattomia runoja, kuolemattomia tauluja tai veistoksia. He ovat täten luodessaan jollakin tavalla reprodusoineet, mutta se ei ole mitään inhimillisen suvun fyysillistä jatkamista, vaan todella luovaa työtä, niinkuin jumalallinen luominen on. Kun ihminen on määrätty luojaksi, niin pitkä kehitys vie siihen, että hän voi luoda eläviä olentoja niin kuin Jumala. Mutta se ei ole suinkaan sitä, että hän fyysillisesti synnyttäisi. Tämä fyysillinen synnyttäminen ja suvun jatkaminen näkyväisessä maailmassa on semmoista kuin se on, siksi, ettemme ole kokonaisia, täydellisiä ihmisiä, niinkuin meidän „taivaallinen Isämme on täydellinen“, niinkuin Jeesus sanoo, vaan puolinaisia olentoja. Sentähden tässä fyysillisessä maailmassa tarvitaan nyt kaksi vastakohtaa, jotka muodostavat kokonaisuuden. Siis mies ja nainen yhdessä

muodostavat kokonaisuuden, ihminen ja jokainen lapsi on ihmisen poika, eli ihmisen lapsi. Se ei ole vaimon lapsi, eikä miehen lapsi, ei lesken poika, jota nimitystä käytettiin vanhassa testamentissa ja joka nimi itsessään sisältää avunhuudon, siinä on jotakin painostavaa ja puutteellista; se huutaa apua, koska se ei ole ihmisen poika vaan lesken poika. Jokainen lapsi on ihmisen poika, ja se tarkoittaa fyysillisesti tietysti sitä, että jokainen ihminen on kokonaisesta ihmisestä syntynyt, siis isästä ja äidistä. Samalla on tällä lausuttu Jeesuksen oma käsitys, että hän on ihmisen poika, Josefin ja Marian poika; he yhdessä muodostavat ihmisen fyysillisesti ja niiden poika hän on, ei toisen tai toisen. Mutta samalla hän tällä lauseella pyhittää kaiken inhimillisen sukupuolisuhteen, joka vie lapsen syntymiseen. Se on silloin tullut pyhitetyksi, se on silloin tyydyttänyt tarkoituksensa fyysisessä luonnossa. Ja siinä mielessä jokainen lapsi on myös ihmisen poika, että niinkuin Jeesus ihmisen pojasta tuli Jumalan pojaksi, niin jokaiseen lapseen, joka syntyy maailmaan, kätkeytyy Jumalanpojan mahdollisuus, mysteerio. Niinkuin Jeesus Kristus eli Jumalanpoika, niin kuka tahansa, joka on ihmisen poika, voi myös kehittyä Jumalanpojaksi.

Nyt kun avioliitossa näemme, kuinka nämä kaksi, jotka täydentävät toisiaan, nämä vastakohdat, jotka yhdessä muodostavat kokonaisuuden ja ovat toistensa komplementteja, tulevat onnettomiksi, he aivankuin heräävät ja huomaavat, että eivät he kuulu yhteen. Mistä tämä johtuu? Ei kukaan voi kieltää sitä suurta straktionia, joka oli heidän välillensä ja mistä sitten johtuu tuo, etteivät he rakasta toisiaan? Se johtuu siitä, että he eivät tapaa toisiaan rakkauden tasolla. Rakkaus ei tyhjenny tuohon sukupuolilempeen, joka itsessään on luonnon voima, kohtalon koulu, rakkauden koulu, ja se johtuu siitä, että me emme ole täydellisiä, mutta se ei ole merkki siitä, että tietäisimme, mikä rakkaus on. Voi olla, että nuo kaksi, jotka joutuvat tähän kouluun, alkavat tutkia itseään: miksi en rakasta

tuota toista? Ja kuinka minun pitäisi rakastaa? Ja voi olla, että jos heillä on lapsia, niin he voivat vetää taas heidät yhteen, ei lemmen merkityksessä, vaan jossakin toisessa merkityksessä; he voivat oppia suvaitsemaan toisiaan, ymmärtämään toisiaan, ehkä rakastamaan toisiaan.

Mihin tulevat toiset ihmiset, jotka joutuvat avioliittoon kohtalon käskystä? He tulevat siihen itsestään, että huomaavat rakastavansa toisiaan. Mihinkä se perustuu? Se perustuu ihan toiseen seikkaan; se ei perustu vastakohtien täydennyslakiin, vaan se perustuu yhteyden lakiin. Rakkaus johtuu siitä, että me olemme samankaltaisia, että olemme yhtä. Rakkaus on siis todellisuudessa toisella nimellä ystävyyttä. Jos lempi vie ystävyuteen, niin se on tehnyt tehtävänsä. Erehdymme jos nuorena kuvittelemme, että elämä on ikuista lemmen leikkiä, että aina saamme elää yhdessä onnen huumassa. Silloin petymme surullisesti. Niin ovat kaikki, jotka niin ovat ajatelleet, pettyneet. Mutta kun me ymmärrämme, että rakkaus on ystävyyttä, joka on kahden ihmisolennon välillä ja että se ei voi perustua mihinkään puolinaisuuteen eikä murto-osaan, että rakkaus on ykkösten välillä, ja yksiköt huomaavat olevansa yhtä rakkaudessa, joka on Jumala, ja ihmiset heräävät rakkauteen, niin he näkevät Jumalan; jos he eivät näe Jumalaa, niin he tuntevat Jumalan, he tuntevat ykseyden ja tuntevat yhtäläisyyden toistensa kanssa ja siten he tuntevat yhdistyneensä itseensä.

Rakkaus kulkee aina ystävyyyden kautta ja se vie Kristuksen rakkauteen. Kristus on totuus kaiken takana, joka yhdistää kaikki yhdeksi. Todellinen rakkaus – eikä ole olemassa muuta kuin todellista rakkautta, on Kristuksen tuntemista ja Kristuksessa elämistä, rakkaus on sitä, että tunnemme yhteyden toistemme kanssa. Rakkaus ei ole ollenkaan sama kuin lempi, joka perustuu vastakohtien aiheuttamaan magneettiin. Rakkaus on sielullisesti kokonaisten yksilöiden keskinäinen ystävyys, veljeys ja todellinen toisillensa antautuminen ja toisten puolesta eläminen, niinkuin Jeesus meille näytti omassa elämässään ja omalla

esimerkillään. Hän rakasti ja ne jotka joutuivat opetuslapsiksi hänen luo, he elivät aivan uudessa ilmapiirissä, aivan puhdistuneessa ystävyyden ja rakkauden ilmapiirissä, jossa ymmärrettiin, kuka Jumala on ja missä on Isä, sillä Jeesus saattoi aina joka elämä kohdassa näyttää, minkälainen Isä Jumala on. Sentähden on Jeesus ainoa, joka voi meille täydellisesti selvittää Jumalan, sillä hänen selivityksensä ei ole sanoissa, se tietysti on myös niissä, mutta se on ennenkaikkea hänen omassa olemuksessaan, karaktäärissään, hänen inhimillisyydessään. Hän on ainutlaatuinen, hän voi joka elämän kohdassa näyttää, miten tulee olla ja miten on meneteltävä. Meidän ei tarvitse enää koskaan mitään epäillä, jos elämme Kristuksessa. Jos näemme hänet edessämme ja tunnemme hänen neuvonsa ja käskynsä, niin voimme nähdä hänet missä situationissa tahansa ja osamme käyttäytyä, niinkuin ihmisen tulee ja miten Jumalan tahto on. Ei se ole mitään teatteria, vaan se on joka ainoassa tilanteessa maan päällä samanlaista. Tässä Jeesus on meidän esikuva, meitä kaikista lähinnä oleva Jumala, ymmärtäjä ja auttaja ja rakastaja. Tämän rakkauden suuri salaisuus on painettava syvälle mieleen. Meidän on kaikkien ymmärrettävä, että rakkaus perustuu yhteyteen, ei vastakohtiin, vaan yhteyteen ja ystävyyteen. Rakkaus on itsensä unohtamista. Rakkaus on aivan niinkuin äidin rakkaus, joka on kauniimpia rakkauden ilmennyksiä, mitä me tunnemme maanpäällä. Äiti unohtaa itsensä kokonaan lapsensa tähden; ei hän pyydä mitään; hän uhrautuu lapsensa puolesta ja menee vaikka kuolemaan hänen tähtensä; tekee mitä vain. Niinkuin Paavali sanoo: kaikki hän kärsii, kaikki hän antaa anteeksi ja kaikki hän ymmärtää. Äidin rakkaus on suuremoinen pienoiskuva Jumalan rakkaudesta. Ja jos joskus joku on huomauttanut, että voiko ajatella, että Jumala meitä rakastaa, kun hän antaa meidän niin paljon kärsiä, niin me voimme siihen päinvastoin sanoa, että siinä ilmenee Jumalan sanomaton rakkaus, sillä tässä kärsimysten koulussa me ihmiset, jotka itse olemme jumalallisia, tulemme tietoisiksi omasta

jumaluudesta, siitä, että osaamme rakastaa, me opimme tässä rakkauden, sillä vaikka me kaikki tietäisimme, niinkuin Paavali sanoo, niin mitä se olisi, jos ei meissä olisi rakkautta. Se on ihmeellinen läksy, jota oppimaan olemme tänne tulleet ja se rakkaus kulkee kummallisten polkujen kautta. Siinä auttaa meitä sukupuolirakkaus eli lempi ottamaan ensimmäisiä horjuvia askeleita ja sitten kokemuksen koulussa opimme aina enemmän ja enemmän rakastamaan ja ymmärtämään, mitä rakkaus on, tulemme enemmän ja enemmän täytetyiksi Jumalan hengellä, siis Jumalan rakkaudella.

Sentähden, kun ajattelen näitä asioita, tulee aivan väkisin kuva siitä, kuinka suuremmoisesti on aina ajateltu, ja etenkin ajateltu sen jälkeen kun Jeesus on ilmestynyt maan päälle, että Jeesuksen elämää, sanomaa ja voisi voimme levittää erikoisen institutionin kautta. Kaikissa uskonnoissa perustettiin jonkunlaisia kirkkoja ja seurakuntia ja papisto, jonka tehtävänä oli levittää uskonnon elämänoppia. Jos nyt ajattelemme Kristuksen sanomaa, Hänen elämänsä ja Hänen elämäntehtävänsä ja sitä lahjaa, jonka Hän antoi ihmiskunnalle, niin voi ymmärtää, mikä tehtävä oli unelmoitu kirkolle eli seurakunnalle; paremmin sanoen, mikä oli kirkon ja pappiskastin tarkoitus ja tehtävä. Sen voi hyvin ymmärtää, kun ajattelemme Jeesusta rakastavana olentona, esimerkkinä ja opettajana, joka neuvoa ihmisille, millä tavalla hän voi oppia rakastamaan. Kun tämän muistamme, niin me olemme ymmärtäneet kirkon ja papiston tehtävän. Kirkon piti olla tämän Jeesuksen Kristuksen sanoman tulkkina, suuna, edustajana ja täyttäjänä. Me olemme historian kuluessa tottuneet ajattelemaan verrattain halveksivasti papistosta. Tietysti voimme tunnustaa kaiken sen hyvän, minkä se on tehnyt, mutta usein kiintyy huomiomme sen heikkouksiin ajatellessa papiston tehtävää. Silloin ajattelemme, että kyllä jokainen ihminen voi suorittaa omat asiansa Jumalan kanssa, sillä koko kirkko ja pappiskasti perustuu johonkin väärään olettamukseen, että Jumala on julma ja ankara, joka vaatii, että

lapset olisivat hyviä. Roomalaiskatolisessa kirkossa sanotaan, että ainoastaan Paavilla on avaimet taivaaseen. Ulkopuolella kirkon ei ole mitään pelastusta; paavilla ja papeilla on taivaan valtakunnan avaimet. Ja tietysti on kirkolla suuri tehtävä, kun se päästää taivaaseen ihmisiä, jotka muuten joutuvat helvettiin ja kadotukseen. Katolinen kirkko ajattelee, että kirkolla on jonkunlainen tehtävä muistuttaa helvetin kauhuista ja Jumalasta kaikissa tilaisuuksissa ja sitten on joitakin temppuja tehtävä syntymis-, kuolema- ja vihkimätapauksissa, joka on omiaan solmimaan rikkoutuneet välit Jumalan kanssa. Tämä on kaikki tietysti hassutusta. Ei ole mitään sellaista Jumalaa, että täytyy olla pappi välittämässä. Jokainen ihminen itse sopii itsensä ja Jumalan kanssa ainoastaan sillä tavalla, että hän korjaa tuon asian, josta hänellä on paha omatunto ja koettaa elää sillä tavalla, että hänellä ei ole syytä omantunnon edessä. Mutta kun ymmärrämme, että Jumala on rakkaus, joka tahtoi, että me oppisimme rakastamaan, niin silloin ymmärtäisimme, mikä suuri tehtävä voisi olla kirkolla ja pappiskastilla. Meillä voisi olla se mieluinen tehtävä, niinkuin on alkujaan unelmoitu, että he tarkasti tuntisivat Jeesuksen käskyt ja neuvot ja tarkasti niitä noudattaisivat, he tarkasti tietäisivät, millä tavalla pääsee rakkauteen, millä keinolla voimme oppia rakastamaan; he itse osaisivat rakastaa ainakin johonkin määrin. Ja jokainen pappi rakastaisi niin paljon kuin hän kykenee, enemmän häneltä ei vaadita, mutta edellytyksenä olisi, että jokainen pappi rakastaisi, muuten hän ei ole mikään Jeesuksen seuraaja ja Kristuksen ilmoittaja. Mutta kun ajattelemme, että olisi semmoinen ihmisluokka, semmoinen säätyluokka ihmisten keskellä, joka osaisi aina rakastaa ja osaisi näyttää toisille, mitenkä heidän tulee menetellä oppiakseen rakastamaan; jotka siis noudattaisivat Jeesuksen viittä käskyä ja opettaisivat niitä toisille, niin silloin täytyy tunnustaa, että semmoisia ihmisiä meidän kristikuntamme juuri kaipaa. Ja täytyy tunnustaa, että aina semmoisia ihmisiä on ollut pappienkin joukossa, jotka ovat osanneet rakastaa ja

tunteneet Jeesuksen elämän opit ja koettaneet seurata Kristusta. Ne silloin täyttävät tehtävän ihmiskunnan historiassa, sillä mitään muuta tehtävää ei tällaisella erikoisella kastilla voi olla, kuin näyttää esimerkkiä rakkaudessa ja opettaa toisia rakastamaan. Jos olisi sellainen kasti, niin se ei koskaan hyväksyisi sotaa; se silloin yhtenä miehenä, kristikunnan yhtenä äänenä huutaisi kansoille ja hallitsijoille silloin, kun ne kadottavat järkensä: muistakaa, ketä olette; että olette ihmisiä, että olette kristittyinä velvollisia sopimaan rakkaudessa asiat. Ei olisi vaikeata hallituksille ja kansoille ratkaista asioita järjellä ja hyvällä tahdolla, kun olisi suuri joukko ihmisiä, joka maassa, jotka näyttäisivät, mihin päin meidän ihmiskuntamme on kehittymässä ja mihin täytyy kulkea. Semmoinen kirkko ja pappiskasti olisi suurenmoinen. Semmoisen aikaansaamiseksi kannattaisi tehdä työtä, – semmoiseksi asiain pitäisi tulla, sillä tämä ei ole mitään leikkiä, se on paljon vakavampaa, kuin miltä puusta katsoen näyttää. Se ei taas merkitse, että elämä olisi vakavaa siinä mielessä, että meidän täytyy näyttää surullisilta, että täytyy näyttää ikävältä, vaan että elämän pitäisi olla paljon kauniimpaa, viehättävämpää kuin milloinkaan maanpäällä. Sentähden on apostoli Paavali ensimmäisessä Korinttilaiskirjassaan, 13 luvussa nämä äärettömän kauniit sanat rakkaudesta, jotka usein tulkitaan väärin ja pannaan merkitsemään aivan toista: „sillä nyt näemme niinkuin kuvastimesta, arvoituksen tavoin, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin; nyt tunnen vaillinaisesti, mutta silloin tunnen täydellisesti, niinkuin minut itsenikin täydellisesti tunnetaan.“ On luultu, että nämä sanat tarkoittavat kuoleman jälkeistä elämää, että nyt näemme niinkuin kuvastimesta, mutta sitten kuoleman jälkeen kasvoista kasvoihin. Mutta asia ei ole sillä tavalla. Paavali puhuu rakkaudesta. Olkoon meillä nyt kuinka paljon tahansa viisautta, osaamme profetoida y.m., mutta meissä ei ole rakkautta ja me näemme kuin kuvastimesta, mutta sitten kun ihmisellä on rakkaus, silloin näemme kasvoista

kasvoihin. Rakkaus on se, joka avaa silmämme, joka näyttää totuuden ja joka antaa meidän nähdä totuuden kaikissa asioissa. Vaikka olisimme kuinka viisaita, niin me näemme vain puolinaisesti niinkuin kuvastimesta, että täytyy kuin puoleksi arvata. Mutta kun meissä on rakkaus, niin me näemme asiat niinkuin ne ovat, me näemme ihmiset niinkuin he ovat ja Jumalan niinkuin Hän on. Sillä ainoastaan se sydän, joka on puhdas ja jossa asuu rakkaus, ainoastaan se voi nähdä Jumalan, totuuden. Sentähden kaikki meidän elämässä riippuu rakkaudesta. Kun opimme rakastamaan toisia sillä rakkaudella, jolla Jeesus Kristus meitä rakasti, niinkuin Hän sanoi: „rakastakaa toisianne sillä rakkaudella, jolla minä teitä rakastin,“ silloin myös kaikki arvoitukset on ratkaistu ja silloin näemme totuuden ja saavutamme iankaikkisen elämän ja rauhan ja autuuden.